

«ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1981 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Με ρυθμούς ΠΑΣΟΚ το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης

ΜΕΡΟΣ 79ο

Το κυρίαρχο θέμα που είχε ανακοινώσει η κυβέρνηση Σημίτη ήταν η δέσμευσή της προς την Ε.Ε. να προχωρήσει στην κατάρτιση νέου οικονομικού προγράμματος, του λεγόμενου «επικαιροποιημένου» προγράμματος σύγκλισης.

Του
ΣΤΕΦ. Β. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ
anagnostou@elefteros.gr

Υπενθυμίζεται ότι την 1η Μαΐου 1998, αμέσως μετά τη λήξη της συνεδρίασης του Ecofin, με δηλώσεις του ο τότε υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Γιάννος Παπαντωνίου είχε ανακοινώσει στις Βρυξέλλες ότι μέχρι το τέλος του μηνός Μαΐου η Ελλάδα θα καταθέσει στην Ε.Ε «επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης, το οποίο θα έφτανε μέχρι το 2001» και το οποίο επί της ουσίας ήταν ένα νέο πρόγραμμα σύγκλισης, καθώς θα προσδιορίζονταν νέοι στόχοι. Ωστόσο όμως ο κ. Παπαντωνίου μάλλον δεν είχε υπολογίσει σωστά τον χρόνο υποβολής του «επικαιροποιημένου» προγράμματος σύγκλισης, αφού αυτό τελικά κατατέθηκε στις Βρυξέλλες περί τις 20 Ιουνίου του 1998 και η εγκρισή του από το Ecofin έγινε τη Δευτέρα 12 Οκτωβρίου 1998!

Διαφωνίες για χρέος - πληθωρισμό

Ανεξάρτητα βέβαια με την καθυστέρηση στην κατάρτιση και υποβολή του επικαιροποιημένου προγράμματος σύγκλισης, στο τότε υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και στην Τράπεζα της Ελλάδος είχε αρχίσει, σε υπηρεσιακό επίπεδο, κάποια προεργασία. Τα δύο από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούσαν το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης ήταν ο πληθωρισμός και το δημόσιο χρέος. Και τούτο γιατί στο νέο πρόγραμμα σύγκλισης, το λεγόμενο... «επικαιροποιημένο», η κυβέρνηση θα έπρεπε

να αναθεωρήσει τους βασικούς στόχους που είχε αναγράψει για το 1998 και το 1999, στο αποτυχόν πρόγραμμα σύγκλισης 1994-1999, το οποίο είχε «επικαιροποιήσει» τον Οκτώβριο του 1997, αλλά και να θέσει νέους στόχους για το 2000 και το 2001, χρονιές στις οποίες δεν επεκτεινόταν το προηγούμενο πρόγραμμα. Το πρόβλημα όσον αφορά στο δημόσιο χρέος είχε να κάνει με τις διαφορετικές εκτιμήσεις που υπήρχαν μεταξύ της Τραπέζης της Ελλάδος και του υπουργείου Οικονομικών σχετικά με το κατά πόσον το επιβάρυνε η υποτίμηση της δραχμής! Η Τράπεζα της Ελλάδος υποστήριζε ότι το δημόσιο χρέος θα επιβαρυνόταν το 1998 κατά 4% λόγω της υποτίμησης. Αντίθετα το υπουργείο Οικονομικών είχε την άποψη ότι η επιβάρυνση του χρέους λόγω της υποτίμησης για το 1998 θα ήταν της τάξεως του 2%-2,5%! Η διαφορά αυτή ήταν σημαντική, αφού βάσει μιας εκ των δύο αυτών εκτιμήσεων θα πρέπει να προσδιορισθεί το ύψος στο οποίο θα έκλεινε στο τέλος της χρονιάς το δημόσιο χρέος, ώστε με βάση αυτό το μέγεθος να εγγραφούν οι στόχοι τους οποίους θα έπρεπε να επιτύχει το δημόσιο χρέος στο τέλος του 1999 αλλά και στα επόμενα δύο χρόνια μέχρι το 2001. Ωστόσο, η άποψη που φαινόταν ότι θα επικρατούσε ήταν ότι στο νέο πρόγραμμα σύγκλισης θα οριζόταν ότι στόχος για το τέλος του 1998 ήταν να διαμορφωθεί το δημόσιο χρέος στο 107% του ΑΕΠ από 108,6% του ΑΕΠ που έκλεισε το 1997, ενώ για το 1999 ο στόχος θα ήταν στο 106% του ΑΕΠ, ώστε το 2001 να μειωθεί στο 100% του ΑΕΠ.

Όσο για τον στόχο του πληθωρισμού πάλη υπήρχε διάσταση εκτιμήσεων μεταξύ της Τραπέζης της Ελλάδος και του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Η Τράπεζα της Ελλάδος, όπως αναφερόταν στην ετήσια έκθεση του διοικητή της Λ. Παπαδήμου, η οποία είχε δημοσιοποιηθεί περί τα τέλη Απριλίου 1998, εκτιμούσε ότι «η εξέλιξη του πληθωρισμού κατά το τρέχον έτος χαρακτηρίζεται από στοιχεία αβεβαιότητας» και προσετίθετο ότι «εφόσον οι οικονομικοί φορείς συμπε-

ριφερθούν ορθολογικά, ο πληθωρισμός θα αρχίσει να επιβραδύνεται από το θέρος του 1998». Αντίθετα το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας πίστευε ότι ο πληθωρισμός θα αρχίσει να μειώνεται από τον μήνα Μάιο, κάτι που βέβαια ήταν τελείως εξωπραγματικό! Ανεξαρτήτως πάντως των διαφορετικών εκτιμήσεων για τη διαμόρφωση του πληθωρισμού στο τέλος του έτους 1998, στο νέο πρόγραμμα σύγκλισης είχε συμφωνηθεί η πρόβλεψη ότι ο πληθωρισμός θα κλείσει σε μέσα επίπεδα στο 4,5% αντί για το 3,7% που προέβλεπε το προηγούμενο πρόγραμμα σύγκλισης. Για το δε κρίσιμο έτος 1999 η πρόβλεψη θα ήταν ότι ο μέσος πληθωρισμός θα έκλεινε στο 2,5%, ώστε να επιτευχθεί το συγκεκριμένο κριτήριο σύγκλισης, ενώ για το 2000 και το 2001 θα προβλεπόταν πληθωρισμός 1,9% σε μέσα επίπεδα.

Και νέα αύξηση της φορολογίας

Κατά τα άλλα το νέο... «επικαιροποιημένο» πρόγραμμα σύγκλισης θα προέβλεπε αύξηση φορολογικών εσόδων καθώς και έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις. Η πρώτη διαπίστωση για την ανάγκη αύξησης των φορολογικών εσόδων εκτιμήθηκε ότι θα προέκυπτε αργότερα, καθώς το Δημόσιο εξαιτίας της υποτίμησης της δραχμής θα δαπανούσε περί τα 250 δισ. δρχ. περισσότερα από τα προϋπολογισθέντα ποσά για την πληρωμή τόκων!

Όσον αφορά στους λοιπούς στόχους που θα αναγράφονταν στο τρίτο κατά σειρά πρόγραμμα σύγκλισης της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ αυτοί ήταν:

- Κατατέθηκε μετά τις 15 Ιουνίου, αλλά εγκρίθηκε στις 12 Οκτωβρίου 1998
- Διαφωνίες για τα οικονομικά μεγέθη με την Τράπεζα της Ελλάδος
- Πόσο αύξησε το χρέος η υποτίμηση της δραχμής...

• Ο ρυθμός ανάπτυξης για το 1998 θα περιορίζονταν στο 3,5% έναντι 3,9% που προέβλεπε το προηγούμενο πρόγραμμα. Το 1999 ο ρυθμός ανάπτυξης θα προβλεπόταν να ανέλθει στο 3,9%, το 2000 στο 4% και το 2001 στο 5%.

• Το δημοσιονομικό έλλειμμα για το 1998 θα μειωνόταν στο 2,4% του ΑΕΠ, επειδή θα μειώνονταν οι δημόσιες δαπάνες κατά 320 δισ. δρχ. με τις περικοπές που ήδη είχαν εξαγγελθεί. (Το ποσοστό αυτό του δημοσιονομικού ελλείμματος ήταν ίδιο -2,4% του ΑΕΠ- και στο προηγούμενο πρόγραμμα). Το 1999 το δημοσιονομικό έλλειμμα προβλεπεται να μειωθεί στο 2% του ΑΕΠ, το 2000 στο 1,5% του ΑΕΠ και το 2001 στο 0,6% του ΑΕΠ!

• Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο το 1997 έφθασε στο 4% του ΑΕΠ, προβλεπόταν να κρατηθεί σταθερά κάτω από το 3% με τάση προς το 2,5% του ΑΕΠ.

• Για την ανεργία στο νέο πρόγραμμα θα προβλεπόταν ότι από το 10,3% το 1997 θα μειωθεί στο 9,9% το 1998, στο 9,3% το 1999, στο 8,6% το 2000 και στο 7,6% το 2001.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

